

Sivistyslautakunta

AIKA 09.04.2019 klo 18:30 - 20:25**PAIKKA** Pyhäjärven kaupungintalo, kaupunginhallituksen huone**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
24	Kokouksen avaaminen	38
25	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	39
26	Pöytäkirjantarkastajien valinta	40
27	Työjärjestyksen hyväksyminen	41
28	Sivistystoimen viranhaltijapäätökset	42
29	Alaikäisiin kohdistunut epäasiallinen viestintä	43
30	Laki kuntien kulttuuritoiminnasta	44
31	Koulukuljetuksen perusteet tien vaarallisuuden mukaan	46
32	Koulukuljetusopas	47
33	Toimenpiteet ja tiedoksisaatot	48
34	Varhaiskasvatuksen toiminnan supistaminen kesäkaudella	49
35	Muut esille tulevat asiat	51
36	Kokouksen päättäminen	52

Sivistyslautakunta

09.04.2019

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Karvonen Ilpo Kauranen Greta Tikanmäki Jussi Hautala Pirkko Haapanen Pauliaukusti Aulakoski Eeva	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen	
POISSA	Karvonen Jarkko Mykkänen Teija	jäsen varajäsen	työeste yksityisasiasia
MUU	Lehtosaari Jukka Miettinen Pentti Rajala Eila	esittelijä/pöytäkirjanpitäjä asiantuntija asiantuntija	§ 29 § 30

ALLEKIRJOITUKSETIlpo Karvonen
PuheenjohtajaJukka Lehtosaari
Pöytäkirjanpitäjä**KÄSITELLYT ASIAT**

24 - 36

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika ___ / ___ 2019

Pirkko Hautala

Greta Karvonen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Tarkastettu pöytäkirja on julkaistu yleisesti nähtäväksi Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla 12.4.2019. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. (KL 140 §)

Sivistyslautakunta

§ 24

09.04.2019

Kokouksen avaaminen

944/00.02.04/2013

SIVLTK § 24

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.35.

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

945/00.02.04/2013

SIVLTK § 25

Kuntalain 103 §:n mukaan muun toimielimen kuin valtuuston kokous on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Sivistyslautakunnan päätösvaltaisuus edellyttää siten neljän jäsenen läsnäoloa.

Pyhjäjärven kaupungin hallintosäännön (27.11.2017 § 118) 123.1 §:n mukaan kokouskutsun antaa toimielimen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 123.2 §:n mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Hallintosäännön 123.3 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 127 §:n mukaan toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

946/00.02.04/2013

SIVLTK § 26

Hallintosäännön 142.3 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastamiseen liittyy oikeusvaikutuksia. Vakiintuneen käsityksen mukaan päätöksen katsotaan syntyvän vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että pöytäkirja on tarkastettu.

Pöytäkirja tarkastetaan pääsääntöisesti toisena arkipäivänä kokouksesta. Tarkastuksen jälkeen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen julkaistaan yleisesti nähtäväksi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla kolmantena päivänä kokouksesta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi sivistyslautakunnan jäsentä.

Päätös:

Valittiin Pirkko Hautala ja Greta Kauranen.

Työjärjestyksen hyväksyminen

621/00.02.04/2012

SIVLTK § 27

Hallintosäännön (27.11.2017 § 118) 133.1 §:n mukaan asiat käsitellään asialistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 134 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Kyseinen asia voidaan päätätä vain viranhaltijaesitystä.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimita voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

§ 28

09.04.2019

Sivistystoimen viranhaltijapäätökset

2098/00.02.04/2018

SIVLTK § 28

Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden päätösten otto-oikeuden käyttäminen ajalta 26.2.2019-8.4.2019.

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja on käsitellyt päätökset 14 vuorokauden sisällä päätöksen tekemisestä ja todennut, ettei niihin sisälly päätöksiä, jotka olisi siirrettävä sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää merkitä viranhaltijapäätökset tiedokseen.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Alaikäisiin kohdistunut epäasiallinen viestintä

2302/12.01.03/2019

SIVLTK § 29

Kevään aikana on Salmen koululla tullut esiin tapauksia, joissa alaikäisiin oppilaisiin on kohdistunut epäasiallista viestintää aikuiselta henkilöltä. Tästä on uutisoitu jo paikallislehdessä ja oppilaiden huoltajia on tiedotettu asiasta Wilma-viestin kautta.

Sivistyslautakunnan on hyvä olla tietoinen asian käsittelystä ja oppilashuollon keinoista ennaltaehkäistä tällaista lasten turvallisuutta vaarantavaa toimintaa.

Koulukuraattori Pentti Miettinen on kutsuttu kokoukseen antamaan tilannekatsaus lautakunnalle asiasta.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee saamansa selvityksen tiedokseen.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pentti Miettinen oli kuultavana asian käsittelyssä.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta

2299/03.03/2019

SIVLTK § 30

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta astui voimaan 1.3.2019 (166/2019) ja se korvaa vanhan lain vuodelta 1992. Uudessa laissa asetetaan tavoitteet ja määritellään aiempaa selkeämmin keskeiset tehtäväkokonaisuudet. Laki vahvistaa kulttuurin merkitystä ja asemaa kunnan peruspalveluna.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta säätää kunnan kulttuuritoiminnan järjestämisestä sekä siihen liittyvistä tavoitteista, tehtävistä, yhteistyöstä, asukkaiden osallistumisesta, tiedon tuottamisesta ja toiminnan arvioinnista, valtionrahoituksesta sekä kehittämistehtävästä. Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Lain tavoitteena on

- 1) tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen;
- 2) edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen;
- 3) vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin;
- 4) luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Lakiin on kirjattu kulttuuritoiminnan tehtäväkokonaisuudet, joita kunnan tulee järjestää huomioiden paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Uutena asiana lakiin on kirjattu opetus- ja kulttuuriministeriön osoittama kehittämistehtävä. OKM voi hakemuksesta osoittaa kunnalle tai muulle toimijalle kehittämistehtävän, jolla luodaan edellytyksiä kuntien kulttuuritoiminnalle. Kehittämistehtävällä tuetaan kuntien kulttuuritoiminnan laatua, vaikuttavuutta, henkilöstön osaamista, asukkaiden yhdenvertaisuutta ja kuntien keskinäistä yhteistoimintaa.

Lain tavoitteiden ja tehtävien toteuttamiseksi sekä kunnan kulttuuritoiminnan kehittämiseksi tuotetaan tietoa ja arvioidaan toimintaa. Kunta vastaa kulttuuritoimintaansa koskevan tiedon tuottamisesta ja arvioinnista.

Kokouksessa esitellään myös kulttuurin TEA-viisaria sekä valtakunnallista 100 minuuttia taidetta viikossa-kampanjaa.

Asiantuntijana paikalla kulttuurisihteeri Eila Rajala.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Eila Rajala oli kuultavana asian käsittelyssä.

Koulukuljetuksen perusteet tien vaarallisuuden mukaan

2301/08.01.01/2019

SIVLTK § 31

Perusopetuksen koulumatkoista säädetään perusopetuslaissa. Sen mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen, kun koulumatka on pitempi kuin viisi kilometriä. Oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen myös silloin, kun matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Lisäksi Pyhäjärvellä on erikseen päätetty, että vuosiluokkien 0 - 3 oppilaille järjestetään maksuton koulukuljetus, kun koulumatkan pituus on 3 - 5 kilometriä.

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 9.12.2015 edellisen kerran päättänyt eri koulujen osalta tien vaarallisuuden mukaan maksuttomaan koulukuljetukseen oikeuttavat tieosuudet.

Koulukuljetuksen perusteiden päivittäminen on ajankohtaista ennen lukuvuoden 2019-2020 kuljetuksen suunnittelua kouluverkko-muutoksen vuoksi. Koulumatkan vaarallisuuden arvioinnin tukena käytetään Koululiitu-ohjelmaa.

Esityslistan oheismateriaalina nro 1 on esitys maksuttomaan koulukuljetukseen oikeuttavista teistä, koulumatkan pituudesta riippumatta, oppilaan ikä huomioiden.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä oheismateriaalin mukaiset koulukuljetuksen perusteet tien vaarallisuuden mukaan. Perusteet tulevat voimaan lukuvuoden 2019 - 2020 alusta lähtien.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Koulukuljetuksen perusteet tien vaarallisuuden mukaan pöytäkirjan liitteenä nro 4.

Sivistyslautakunta

§ 32

09.04.2019

Koulukuljetusopas

2301/08.01.01/2019

SIVLTK § 32

Pyhäjärven kaupungin koulukuljetusperiaatteet on edellisen keran hyväksytty sivistyslautakunnassa 8.2.2012. Se on tarpeellinen väline oppilaskuljetuksia suunnitellessa ja järjestettäessä sekä kuljetuspäätöksiä tehdessä.

Koulukuljetusperiaatteiden päivittäminen on ajankohtaista kouluverkkomuutoksen, koulumatkan vaarallisuusmääritysten ja käytännön tuomien määrittelytarpeiden lisääntymisen vuoksi ennen lv. 2019-2020 kyödytyksen suunnittelua.

Koulukuljetusopas on tarkoitettu perus- ja esiopetuksen oppilaiden kuljetuspäätösten tekemisen ja kuljetusten järjestämisen ohjeistamiseksi sekä koulukuljetusasioiden tiedottamiseksi oppilaiden huoltajille. Siinä selvitetään mm. kuljetuksen järjestämisen yleisiä periaatteita, kuljetuksen myöntämisen perusteita, huomioon otettavaa kuljetusten aikana ja poikkeustilanteissa sekä kuljetusten järjestämisen turvallisuusasioita.

Koulukuljetusopas perus- ja esiopetuksessa oheismateriaalina nro 2.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta hyväksyy Koulukuljetusoppaan perus- ja esiopetuksessa kuljetuspäätösten tekemisen ja kuljetusten järjestämisen ohjeistamiseksi sekä kuljetusasioiden tiedottamiseksi oppilaiden huoltajille. Uusi ohjeistus otetaan käyttöön lv. 2019-2020 alusta alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin.
Koulukuljetusopas pöytäkirjan liitteenä nro 5.

Sivistyslautakunta

§ 33

09.04.2019

Toimenpiteet ja tiedoksisaatot

2236/07.02.01/2019

SIVLTK § 33

Ei tiedoksisaatettavia asioita.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Asiat saatetaan sivistyslautakunnalle tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Varhaiskasvatuksen toiminnan supistaminen kesäkaudella

SIVLTK § 34

Varhaiskasvatuksen palvelujen tarve vähenee kesäisin vanhempien kesälomien vuoksi. Taloudellisesti on edullisempaa, mikäli varhaiskasvatuksen toimipaikkojen määrää pystytään vähentämään kesäkuukausina. Tämä myös helpottaa henkilöstön kesälomien järjestelyjä.

Edellä mainitun mahdollistamiseksi varhaiskasvatukselta on tullut esitys, että toiminta keskitetään heinäkuuksi Päiväkoti Hoijakan tiloihin suurimpana yksikkönä. Samalla kasvatetaan aiemmasta maksuttomien viikkojen määrää kuuteen viikkoon. Asiaa on käsitelty varhaiskasvatuksen henkilöstön henkilöstöpalaverissa

Kokonaisuutena esitys on seuraava:

1) Lapsiperheille tehdään erillinen lomakekysely kesä-, heinä-, ja elokuun varhaiskasvatuksen tarpeesta. Vastausaikaa 20.5.2019 saakka.

2) Pyhäjärven kunnan varhaiskasvatus toteutuu supistetusti heinäkuussa niin, että Hoijakka on päivystävä päiväkoti. Työnantaja huolehtii siitä, että työntekijöiden vuosilomatoiveet on kuultu. Työnantajan on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon työntekijän esitykset ja noudatettava tasapuolisuutta vuosilomien sijoittamisessa. (kvts 9§).

Päivystävää varhaiskasvatusta järjestetään niin, että kukin varhaiskasvattaja vuorollaan osallistuu päivystykseen heinäkuussa. Kesäpäivystyksestä huolehtii heinäkuussa 2019 Muksuteekin ja Ruotasen ryhmiksen varhaiskasvattajat. Tarvittaessa myös Hoijakan varhaiskasvattajat tai sijaiset. Näin toteutuu vuosilomien tasapuolisuus. Heinäkuussa 2020 puolestaan Hoijakan varhaiskasvattajat huolehtivat kesäpäivystyksestä.

3) Pyhäjärven kaupunki ottaa varhaiskasvatuksessa käyttöön 6 viikon maksuttoman sopimuksen. Maksuton sopimus on voimassa 1.6-31.8.2019.

4) Varhaiskasvatuksessa järjestetään kesäpäivystykseen tuleville tutustumiskäynti kesäkuussa, sekä perheitä tiedotetaan varhaiskasvatuksen kesäpäivystyksestä mm. lehdessä ja kunnan nettisivuilla.

Sivistysjohtajan päätösehdotus:

Sivistyslautakunta päättää, että jatkossa varhaispalvelujen toimintaa supistetaan keskittämällä mahdollisuuksien mukaan palvelut heinäkuuksi yhteen toimipisteeseen eli suurimpaan

päiväkotiin Hoijakkaan. Samalla annetaan perheille mahdollisuus kuuden viikon maksuttomaan sopimukseen ajalla 1.6. - 31.8.2019.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

§ 35

09.04.2019

Muut esille tulevat asiat

2234/00.02.04/2019

SIVLTK § 35

Pirkko Hautala esitti kokouksessa, että kirjaston toimiessa väistötiloissa ikäihmisten kuljetuspalvelua yhden kerran viikossa keskustasta kirjastoon jatketaan ympäri vuoden.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä Pirkko Hautalan esityksen yksimielisesti.

Sivistyslautakunta

§ 36

09.04.2019

Kokouksen päättäminen

944/00.02.04/2013

SIVLTK § 36

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.25.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille 12.4.2019, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat)

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kuntalain 135 §:n mukaista kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 24 - 36
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukainen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät:
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN [lautakunta/hallitus] Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Pykälät: Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus PL 189 90101 OULU Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Kunnallisvalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää
	Muu muutoksenhakuviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika Hankinto-oikaisu 14 päivää Pyhäjärven Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Sähköposti: Markkinaoikeus 14 päivää PL 118 00131 HELSINKI Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.
Valitusasiakirja	Valitusasiakirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ai-noastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinunta ja postiosoite. Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Valitusasiakirjaan on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §: ssä säädetään.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhä-, itsenäisyys-, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät: Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan.